

Dosarul nr. 3r-8/24
2-23164535-01-3r-15012024

Prima instanță - (Curtea de Apel Chișinău) G. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici

DECIZIE

06 martie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de administratorul AO „Cetățean Activ”, Antonova Olga, administratorul AO „ASPE”, Expert în domeniul energetic, Ungureanu Sergiu, Ivanes Aurica, Frunză Victor, Țapes Marina, Andrei Moscvin, Bordian Vasile și avocatul Răileanu Petru în numele și interesele lui Voznoi Vitalie,

în cauza intentată la acțiunea înaintată de Caraman Diana, Ungureanu Sergiu, Antonova Olga, Sarpi Vladimir, Bordian Vasile, Florean Irina, Voznoi Vitalie, Ivanes Aurica, Frunză Victor, Țapes Marina și Moscvin Andrei împotriva Ministerului Energiei al Republicii Moldova și Guvernului Republicii Moldova cu privire la anularea Hotărârii de Guvern nr. 752 din 04 octombrie 2023,

împotriva încheierii din 21 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea,

c o n s t a ț ă :

La 17 noiembrie 2023, Caraman Diana, Ungureanu Sergiu, Antonova Olga, Sarpi Vladimir, Bordian Vasile, Florean Irina, Voznoi Vitalie, Ivanes Aurica, Frunză Victor, Țapes Marina și Moscvin Andrei au depus la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Energiei al Republicii Moldova și Guvernului Republicii Moldova, solicitând: acceptarea spre examinare a cererii de chemare în judecată privind acțiunea de control normativ, anularea în tot a actului administrativ normativ; în conformitate cu prevederile art. 215 alin. (2) lit. b) din Codul administrativ - emiterea unei ordonanțe provizorii de asigurare a acțiunii pentru evitarea unor consecințe grave și ireparabile pentru reclamanți, ca urmare a intrării în vigoare a Hotărârii Guvernului nr. 191, adoptate prin HG-752 din 04 octombrie 2023, exprimată sub forma aplicării prevederilor prezentului act pentru calcularea și încasarea plăților din reclamații; anularea ca ilegală și adoptată cu numeroase încălcări ale legislației în vigoare a Hotărârii

Guvernului nr. 752 din 04 octombrie 2023, pentru modificarea Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și ne comunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191/2002, publicată în Monitorul Oficial din 20 octombrie.

Prin încheierea din 21 noiembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a dispus strămutarea cauzei nominalizate la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinare după competență.

Prin încheierea din 21 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Caraman Diana, Ungureanu Sergiu, Antonova Olga, Sarpi Vladimir, Bordian Vasile, Florean Irina, Voznoi Vitalie, Ivanes Aurica, Frunză Victor, Țapes Marina, Moscvin Andrei împotriva Ministerului Energiei al Republicii Moldova și Guvernului Republicii Moldova cu privire la anularea Hotărârii de Guvern nr. 752 din 04 octombrie 2023.

La 05 ianuarie 2024, administratorul AO „Cetățean Activ”, Antonova Olga, administratorul AO „ASPE”, Expert în domeniul energetic, Ungureanu Sergiu, Ivanes Aurica, Frunză Victor, Țapes Marina, Andrei Moscvin, Bordian Vasile și avocatul Răileanu Petru în numele și interesele lui Voznoi Vitalie, prin intermediul poștei electronice, la adresa de e-mail a Curții de Apel Chișinău – cac@justice.md (f.d.51-55), au depus cerere de recurs împotriva încheierii din 21 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, au invocat că încheierea este neîntemeiată și urmează a fi casată și remiterea cauzei spre rejudecare, pentru examinare în fond.

În context, au susținut că în conformitate cu art. 206 alin. (1) lit. e) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ). Deci, cererea de chemare în judecată din 17 ianuarie 2023, putea fi examinată în contencios administrativ, deoarece reclamanții au solicitat anularea ca ilegală și adoptată cu numeroase încălcări ale legislației în vigoare Hotărârii Guvernului nr.752 din 04 octombrie 2023 pentru modificarea Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și ne comunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191/2002, publicată în Monitorul Oficial din 20 octombrie.

La caz, Curtea de Apel Chișinău a invocat faptul că, în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (3) lit. c) Cod administrativ, prevederile prezentului cod nu se aplică: [...] actelor supuse controlului de constituționalitate de către Curtea Constituțională. Însă, reclamanții nu au solicitat efectuarea controlului de constituționalitate, sau opinia instanței cu privire la Hotărârea nr. 4 a Curții Constituționale din 03 martie 2022 sau prevederile clauzelor 8, 8.1, 8.2, 8.3, 8.4, 8.6 din Anexa nr. din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191/2002, care au fost declarate neconstituționale.

Reclamanții au indicat punctele din actele legislative menționate numai în calitate de argumentația suplimentară a cerințelor sale, precum și pentru demonstrarea faptului că Hotărârea Guvernului nr. 752 din 04 octombrie 2023 a fost adoptată cu încălcări grave și fără ținerea în cont actelor legislative menționate.

În conformitate cu art.191 alin.(5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Conform art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Potrivit art.242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

La caz, instanța de recurs constată că încheierea din 21 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost notificată recurenților în mod electronic la 26 decembrie 2023, iar cererea de recurs împotriva încheierii menționate a fost depusă la 05 ianuarie 2024, în termen.

Conform art.243 alin.(2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul Curții Supreme de Justiție a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Examinând recursul, în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din următoarele motive.

În corespundere cu art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sânt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Potrivit art.20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Articolul 189 alin.(1) din Codul administrativ statuează expres că orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Potrivit art. 2 din Codul administrativ, prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanților la raporturile administrative, atribuțiile autorităților publice administrative și ale instanțelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile și obligațiile participanților în procedura administrativă și cea de contencios administrativ.

Anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

În conformitate cu art. 2 alin. (3) lit. c) din Codul administrativ, prevederile prezentului cod nu se aplică actelor supuse controlului de constituționalitate de către Curtea Constituțională.

În conformitate cu prevederile art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Potrivit art. 1 alin. (1) din Legea nr. 317/1994 cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova.

Iar, conform art. 2 din Legea nr. 317/1994, Curtea Constituțională se conduce în activitatea sa de Constituție, de prezenta lege, de Codul Jurisdicției Constituționale.

Articolul 4 alin. (1) lit. a) din Codul Jurisdicției Constituționale, stipulează că în exercitarea jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională: a) efectuează, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Implicit speței, raportând cadrul legal la cazul din speță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, reclamantii au sesizat instanța de judecată cu o acțiune în contencios administrativ, solicitând anularea Hotărârii Guvernului nr. 752 din 04.10.2023 „pentru modificarea Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și ne comunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191/2002”.

Iar, prin încheierea din 21 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibilă acțiunea, din motivul că prin acțiunea înaintată se solicită efectuarea unui control judecătoresc care ține de fapt de competența jurisdicției constituționale.

Curtea de Apel Chișinău corect a reținut, cu referire la prevederile art. 191 alin. (2) din Codul administrativ și art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, că controlul constituționalității Hotărârii Guvernului nr. 752 din 04.10.2023, este atribuit în competența Curții Constituționale și nu a Curții de Apel Chișinău.

Mai mult decât atât, prin Hotărârea nr. 4 din 3 martie 2022, pentru controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr. 92 din 29 mai 2014 cu privire la

energia termică și promovarea cogenerării și din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002 (sesizările nr. 205a/2020 și nr. 122g/2021), Curtea Constituțională a supus controlului constituționalității articolul 42 alin. (12) din Legea nr. 92 din 29 mai 2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării și a punctelor 8, 8/1, 8/2, 8/3, 8/4, 8/5 și 8/6 din Anexa nr. 7 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și ne comunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002.

Astfel, Completul de judecată constată că argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse, or prima instanță întemeiat a ajuns la concluzia inadmisibilității acțiunii.

Din aceste considerente, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de administratorul AO „Cetățean Activ”, Antonova Olga, administratorul AO „ASPE”, Expert în domeniul energetic, Ungureanu Sergiu, Ivanes Aurica, Frunză Victor, Țapes Marina, Andrei Moscvin, Bordian Vasile și avocatul Răileanu Petru în numele și interesele lui Voznoi Vitalie.

Se menține încheierea din 21 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza intentată la acțiunea înaintată de Caraman Diana, Ungureanu Sergiu, Antonova Olga, Sarpi Vladimir, Bordian Vasile, Florean Irina, Voznoi Vitalie, Ivanes Aurica, Frunză Victor, Țapes Marina și Moscvin Andrei împotriva Ministerului Energiei al Republicii Moldova și Guvernului Republicii Moldova cu privire la anularea Hotărârii de Guvern nr. 752 din 04 octombrie 2023.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,

judecătorul

Aliona Miron

judecătorii

Diana Stănilă

Ion Malanciuc